

УДК 378.147:372.861.111.1:004.738.5

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ ІЗ ВИКОРИСТАННЯМ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ

Льїна О.М.

Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана

В статті розглянуто новітній підхід до інтерактивного вивчення англійської мови професійного спрямування студентами-економістами з використанням соціальних мереж. Показані основні переваги та недоліки застосування соціальних мереж при навчанні студентів. В статті описані основні напрямки застосування соціальних мереж та наведені приклади завдань щодо використання Інтернет технологій при навчанні студентів англійської мови. Стаття містить приклади з особистого досвіду автора. В статті описані різноманітні види діяльності в соціальних мережах Twitter, Facebook, YouTube, Wikipedia. Ключові слова. Інтернет, економісти, навчання, англійська мова, соціальні мережі.

Постановка проблеми. Навчання майбутніх економістів вимагає від викладача ВНЗ опанування сучасними методиками викладання, інтерактивності такого навчання. Навчання англійської мови обумовлює необхідність взаємодії, створення робочих ситуацій та спілкування. Більшість студентів користуються мережею Інтернет та мають власний профіль у соціальних мережах, відтак, використання Інтернет та соціальних мереж для покращення результативності вивчення професійної англійської є дієвим методом. З метою удосконалення методики навчання професійної економічної спрямованої англійської мови студентів автором було проаналізовано роботи авторів, які вивчали використання інтерактивного комп'ютерного навчання та сформульовано мету дослідження: визначити основні напрямки використання мережі Інтернет та соціальних мереж при навчанні студентів англійської мови, спираючись на власний досвід автора, визначити типологію та методику навчання економічної англійської із використанням соціальних мереж, сформулювати основні переваги та недоліки такого навчання та запропонувати можливі методи корекції.

Аналіз публікацій. Проблему інтерактивного навчання студентів англійської мови вивчали численні автори: О. Пометун [4], Л. Пироженко [4], Г. Сиротенко [3], Є. Задоя [1], В. Редько [5] та інші. Аналіз літератури показав, що більше 200 вітчизняних педагогів досліджують проблему інтерактивності навчання як прогресивного методу. Питання інтерактивного навчання англійської мови студентів-економістів досліджували Т. Засоріна [2], В. Семиченко [3], Л. Пісоцька [3] та інші. Так, В. Семиченко вважає, що інтерактивне навчання – це метод, якому повинен навчитися кожний майбутній педагог, як такому що повинен замінити класичне догматичне навчання [3, с. 123]. Н. Стецюра, аналізуючи особливості впровадження інтерактивного навчання у ВНЗ, зважає на необхідність переходу до якісно нового навчання внаслідок новітніх вимог суспільства [6]. Більшість авторів вважають, що використання комп'ютерних технологій при інтерактивному навчанні англійської мови студентів ВНЗ сприяє покращенню результативності такого навчання, активізації пізнавальної діяльності студентів, залучає студента до безпосередньої дії. Щодо використання мережі Інтернет та соціальних мереж

при вивченні англійської мови у ВНЗ, М. Сілберман та А. Ванганді вважають, що майбутнє навчання іноземних мов – саме за соціальними мережами, і безпосередня присутність студента на занятті у майбутньому не буде потрібна, адже заняття будуть проводити в режимі онлайн [8; 9]. А. Морісон, досліджуючи вплив соціальних мереж при навчанні предметів в університетах, зважає на необхідність застосування сьогоденних методів, які відповідають рівню розвитку суспільства [7].

Виклад основного матеріалу. Отже, викладання професійно спрямованої економічної англійської мови передбачає навчання студентів чотирьох видів діяльності, з професійною орієнтацією: говоріння, як монологічного так і діалогічного, письма, читання та аудіювання. Всі ці чотири види діяльності можливо розвивати у студентів шляхом їх безпосередньої участі із залученням мережі Інтернет. Навчання монологічного мовлення можливо при застосуванні програми Скайп (Skype), Месенджер (Messenger) від Фейсбук (Facebook), Ютуб (YouTube) та інших програм. Розвиток діалогічного мовлення може відбуватися при застосуванні програм скап-конференції, групового чату, тощо. Навчання письма передбачає використання студентами будь-якої з програм, в якій студент письмово повідомляє інформацію, що включає будь-яку соціальну мережу. Сприймання чужих повідомлень обумовлює навчання читання, відповідно.

Розглянемо основні методи на прикладі використання визначених соціальних мереж.

1. Використання соціальної мережі **Фейсбук (Facebook)**, орієнтованої на студентів 17-25 років, майже кожний студент має власний профіль у мережі. Викладачеві варто створити групу у Фейсбук (яка може бути приватною чи доступною для всіх, не студентів визначеної групи) та використовувати стіну для обговорення актуальних питань. Перевагою даного методу є налаштування повідомлення кожного учасника групи про нове повідомлення, що активно спонукає кожного до участі. Написання постів у Фейсбук надає можливість швидкого зв'язку зі студентами, адже у більшості соціальна мережа встановлена на мобільний телефон, що забезпечує зв'язок 24/7. Альтернативою до створення групи є створення власної сторінки викладачем, на яку повинні підписатися студенти, що надає

можливість працювати не з однією групою, а з цілим потоком. Дана опція вимагає налаштувань на ПК студентів, аби вони могли бачити всі оновлення статусу викладача у стрічці новин. Щодо сторінки викладача, студенти можуть запропонувати «товарищувати» у Фейсбук, чи просто підписатися на оновлення сторінки. У даному випадку більшість педагогів радять розрізняти власне соціальну сторінку викладача, з розташованою особистою інформацією, та навчальною сторінкою у Фейсбук, для чого варто завести два профілі. У будь-якому випадку, більшість викладачів, які використовують даний метод, радять уважно вивчити налаштування Фейсбук, як для студентів, так і для викладача, щодо підписки на пости та розголошення особистої інформації. Вважаємо, що викладач ВНЗ може використовувати мережу для обговорення як лексичного, так і граматичного матеріалу. Наприклад, викладач може постити як матеріал з лексично-смісловим навантаженням (різні мікро- та макро-економічні теми), та і граматичним (наприклад, певна група часів, пояснення теми та певні вправи). Надалі студенти надають зворотній зв'язок, який полягає або у висловленні власного ставлення до теми із застосуванням активної лексики, або виконання граматичних вправ чи вживання конструкції у власних реченнях. Корекційну функцію може виконувати як викладач, так і самі студенти, але кінцевий контроль має проводити викладач.

2. Використання соціальної мережі **Твітер (Twitter)**, що носить більш спрямований характер навчання письма. Наразі, мережа Твітер є подібною до мережі Фейсбук, проте вона ще більш спрямована на написання текстів, так як у фей бук студенти можуть відволікатись на певні зображення. Вважаємо, що Твітер є більш «старшим» згідно віку студентів, які можуть з ним працювати, його доречно використовувати, коли викладач працює із групою студентів 25-30 років, або аспірантів. Викладач може надавати студентам наступні завдання: опис події (на будь-якому економічному конгресі чи форумі, чи іншій події), коли студенти мають робити фотографії та описувати безпосередню подію, а також викладати власні думки щодо ситуації. Можливість підписуватися на пости в Твітер та висловлювати власне бачення – використання певного хештегу «Банківська справа», «Криза», «Фінансова біржа» допомагає об'єднувати пости всіх студентів, та відстежувати швидко реакцію всіх груп. Спілкування у Твітер є груповим, його може бачити кожний, навіть не учасник групи, який вводить пошукові слова хештегу, таким чином ті, хто пропустили обговорення теми, можуть приєднуватися до групи та наздоганяти. Зворотній зв'язок допомагає відслідковувати прогрес кожного студента.

Сучасні іноземні педагоги радять викладачеві робити оголошення у Твітер, якщо більшість групи підписана на нього, замість використання банальної дошки. Викладач може прописувати будь-яку інформацію у Твітер, починаючи від домашнього завдання чи списку літератури, та закінчуючи оголошеннями про скасування занять.

Сервіс Твіпик надає можливість завантажувати фотографії та відео студентів, що стосуються теми, яка вивчається, відповідно, з комента-

рями одногрупників. Викладач може оголосити змагання на кількість твітів та визначити переможця в кінці кожного тижня чи місяця, а також визначити переможця за наступними критеріями: правильність та доречність написання твітів, активність студентів, цікавість твітів, тощо, не кажучи вже про грамотність. Іншою перевагою використання Твіттера, як і будь-якої іншої соціальної мережі, приєднаної до телефону, є те, що зберігається анонімність телефону студента.

Приналежність до визначеної групи сприяє розвитку колективного духу у студентів, таким чином краще об'єднується група, особливо на першому курсі. Завдяки спільній роботі студенти навчаються більше легко спілкуватися, долається психологічний бар'єр.

Деякі автори радять створювати так звані «мозкові штурми» через соціальні мережі, так як підтримується зв'язок із кожним, та студентам легко писати те, що вони думають, неначе у повсякденні. Використання додатків Твітерпол та інших мобільних опитувальників допомагають швидко збирати інформацію, наприклад, про ступінь підготовки студентів до заняття. При цьому студенти завжди можуть ділитися цікавими нотатками чи ідеями навіть з тими, хто не належить до групи (в залежності від того, як це обговорено викладачем та студентами. Може бути заборона на розголошення будь-якої інформації всередині групи).

3. **Ютьюб (You Tube)**. Даний додаток більш корисний для навчання аудіювання та монологічного мовлення. Використання вебкамери створює ілюзію присутності студента на занятті. Таким чином, кожний студент може записувати власне звернення з певної економічної теми та розміщати його на ресурсі, відповідно інші студенти дивляться відео та оцінюють його за певними критеріями: доречність, загальний інтер'єр ролика, грамотність та чіткість висловлення. На даному ресурсу набуває популярності викладання власних презентацій, відео демонстрації **паверпойнт (Powerpoint MS)**, що покращує наочність викладання матеріалу. Вставлення гіперпосилання на відеоролики, відзняті як студентами, так і викладачем, в текст заняття, також є цікавим методом зацікавлення студентів. Відповідно, таким чином викладач може робити навіть тестові завдання, коли варіантом вибору відповіді для студента є посилання з відео. Даний вид роботи надзвичайно сприяє підвищенню інтересу до предмета, проте вимагає від викладача вмінь створення відеороликів та значний час на підготовку такого тесту.

Використовуючи ресурс, викладач може пропонувати студентам «нарізку» епізодів з художніх фільмів, присвячених певному економічному явищу (економічна чи біржова криза), із подальшим обговоренням побаченого. З недоліків даного методу є те, що викладач повинен добре опанувати майстер фрагментування фільмів, так як програма не є легкою. Згадані паверпойнт презентації, представлені у Ютьюбі, можливо розглядати з іншого боку: відео з ресурсу можливо вставляти у паверпойнт презентації, що вимагає лише постійну доступність Інтернет для студентів.

Варіантом роботи у Ютьюбі є створення одного аканта, доступ до якого отримують всі студенти групи, які відповідно можуть завантажувати

власні відео фрагменти та проводити обговорення побаченого.

4. Створення власного блогу. Викладач може створити власний блог, чи це може зробити будь-який студент, якому цікава тема, що вивчається. Викладач може використовувати блог обговорення, так само як і обговорення у будь-якій групі зазначеній вище. Використання посилань та пояснення точки зору з використанням аудіо – та відео-фрагментів добре унаочнює вивчення матеріалу. Щоденне спостереження за думками студентів та моніторинг їхньої активності, змін в знаннях граматики та лексики, а також можливість постійного доступу до більш ранніх висловлювань є перевагами даного методу. Особисто автор вважає, що використання блогу є більш «дорослим» методом навчання, так як все ж більшість студентів сприймають навчання через Фейсбук та Твітер як гру, коли підписка на блог вимагає від студентів певної відповідальності. Проте даний фактор є суто суб'єктивним, і у кожного студента спрацьовує по-різному. Цікавим є варіант, коли відомий викладач створює свій блог, який може читати будь-який студент різних курсів, та відповідно реагувати. Порівняння рівня обізнаності з визначеної теми та рівня граматичних знань студентів різних курсів дає можливість наочно бачити прогрес від першого до останнього курсів.

На думку автора, використання соціальних мереж має чимало переваг: активізація пізнавальної діяльності студентів, навчання через дію, навчання, яке охоплює сферу інтересів студентів, інтерактивність живого спілкування. Недоліками навчання через соціальні мережі є стандартність мислення певних викладачів, які опираються використанню даного методу (через класичний підхід до навчання чи через погане знання комп'ютера та невміння працювати в Інтернет), обмеженість

ресурсу (доступ до Інтернет є платним та вимагає як від студентів так і від викладачів наявність комп'ютера), несерйозність сприйняття методу студентами (сприйняття методу як гри, відтак, слабка націленість на результат), нехтування граматику (при розвиненій так званій живій мові, коли студенти спілкуються, абсолютно нехтуючи граматику та правописом, проте чудово розуміють один одного).

Зважаючи на те, що навчання англійської мови завжди носить інтерактивний характер, залучення студентів до спілкування іноземною мовою через використання улюблених соціальних мереж є, на думку автора, надзвичайно вдалим способом підвищення мотивації до навчання та методом навчання у ВНЗ.

Висновки та перспективи дослідження. Використання інтерактивного навчання з застосуванням ресурсів Інтернет (соціальні мережі Фейсбук, Твітер, тощо) є відносно новим методом інтерактивного навчання, який наразі активно запроваджується в освітній процес. При навчанні студентів-економістів англійської мови доречно використовувати зазначені ресурси, так як це активізує рівень пізнавальної діяльності та покращує уважність студентів, підвищує зацікавленість у вивченні предмету та знімає психологічні бар'єри у спілкування. Недоліками даного методу є консервативність викладачів та їх неготовність до використання методу, а також легковажне ставлення студентів до соцмереж, коли студенти, які зазвичай розважаються у соціальних мережах, не відчують зміни ролі та несерйозно ставляться до роботи в мережі. Проте, зважаючи на очевидну перспективність даного методу, вважаємо необхідним провести емпіричне дослідження порівняння результативності та мотивації студентів економістів до навчання за традиційною методикою та із застосуванням соціальних мереж.

Список літератури:

1. Задоя Є. С. Використання можливостей нетрадиційних технологій у підготовці майбутнього вчителя / Є. С. Задоя // Технології неперервної освіти: проблеми, досвід, перспективи розвитку. – Миколаїв: МФ НАУКМА, 2002. – 180 с.
2. Засорина Т. Д. Использование инновационных методов преподавания правовых и экономических дисциплин / Т. Д. Засорина // Санкт-Петербургский государственный университет низкотемпературных и пищевых технологий. [Електронне джерело]. Режим доступу: <http://economics.open-mechanics.com/articles/139.pdf>
3. Інтерактивні технології навчання у післядипломній педагогічній освіті: [наук.-метод. вид.] / [укл. Семиченко В. А., Снісаренко О. С., Сніцар Л. П., Пісоцька Л. С. та ін.]. – Хмельницький: ХГПА, 2008. – 205 с.
4. Пометун О., Пироженко Л. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання / О. Пометун, Л. Пироженко. – К.: А.С.К., 2005. – 192 с.
5. Редько В. Інтерактивні технології навчання іноземної мови / В. Редько // Рідна школа. – 2011. – № 8-9. – С. 28-36.
6. Стецюра Н. Інтерактивні технології навчання / Н. Стецюра // Освіта. Технікуми. Коледжі. – 2010. – № 2 (260). – С. 31-35.
7. Alison Morrison-Shetlar, Mary Marwitz. Teaching Creatively: Ideas in Action. Outernet: Eden Prairie, 2001.
8. Sibelman M. Active strategies. 101 strategies to teach active learning. Boston, London, 1996.
9. VanGundy Arthur. 101 Activities for Teaching Creativity and Problem Solving. Pfeiffer: San Francisco, 2005.

Ильина О.Н.

Киевский национальный экономический университет
имени Вадима Гетьмана

ИНТЕРАКТИВНОЕ ОБУЧЕНИЕ АНГЛИЙСКОМУ ЯЗЫКУ СТУДЕНТОВ-ЭКОНОМИСТОВ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ СЕТИ ИНТЕРНЕТ: ПРЕИМУЩЕСТВА И НЕДОСТАТКИ

Аннотация

В статье рассмотрен новейший подход к интерактивному изучению английского языка профессионального направления студентами-экономистами с использованием социальных сетей. Показаны основные преимущества и недостатки использования социальных сетей и приведены примеры заданий относительно использования Интернет технологий при обучении студентов английскому языку для экономистов. Статья содержит примеры из личного опыта автора. Автором описаны основные методики использования сетей Facebook, Twitter, YouTube, Wikipedia.

Ключевые слова: Интернет, экономисты, обучение, английский язык, социальные сети.

Шурина О.М.

Kyiv Economical University named after V. Hetman

INTERACTIVE LEARNING PROFESSIONAL ECONOMICAL ENGLISH TO THE ECONOMICAL SCHOOLS STUDENTS USING SOCIAL NETWORKS: PROS AND CONS

Summary

The article depicts the newest approach to interactive learning professional economical English by the students using social networks. The article shows main advantages and disadvantages of the social networks applied for education. The article describes main trends of the social networks use as well as contains examples of tasks. The author describes her personal experience and explains the use of such networks as Facebook, Twitter, YouTube and Wikipedia in education.

Keywords: Internet, economical students, learning, English, social networks.